

Методичні рекомендації для керівників гуртків щодо проведення заходів в рамках відзначення Дня українського добровольця

14 березня в Україні відбувається вшанування добровольців – людей, які не були військовими за професією, але в критичний для держави момент без повісток чи примусу, добровільно «поставили на паузу» своє попереднє життя й узяли до рук зброю, щоб захистити країну.

Пам'ятник воїну-добровольцю у Деснянському районі Києва, встановлений у 2016 році.

І 2014-й, і 2022-й рік показали, що воїни доброї волі в Україні – непоодинокі. Добровольчий рух – один з феноменів українського суспільства. Одна з наших суперсил.

У важкі моменти добровольці підтримали та посилили українську армію.

У військо масово йшли найкращі. Люди, які мали досягнення та перспективи у цивільному житті, залишали бізнес і родини, наукові досягнення, успішну кар'єру в різних сферах і навіть своє життя в інших країнах та добровільно йшли на поле бою, щоб захистити Україну. Вони

ризикували та ризикують життям заради нас. Чимало з них уже віддали свої життя.

Шана і пам'ять – це найменше, чим можемо їм віддячити!

Чому День українського добровольця відзначається 14 березня?

14 березня 2014-го на тренувальну базу в Нових Петрівцях з Майдану Незалежності вирушили 500 бійців Самооборони Майдану. Вони сформували перший добровольчий батальйон для захисту України від російської гібридної агресії на Сході.

Навесні того ж року виникла низка добровольчих формувань – як поза державними структурами, так і при облдержадміністраціях, Нацгвардії, поліції.

У боях 2014–2015 років російсько-української війни брали участь майже 40 добровольчих батальйонів. Більшість із них згодом трансформувалися у військові частини силових структур.

Наступний сплеск масового добровольчого руху відбувся наприкінці 2021 – на початку 2022 років. На тлі загрози повномасштабної війни в країні формувалися підрозділи територіальної оборони. А після широкомасштабного вторгнення люди просто заповнили військкомати. Зараз Сили територіальної оборони є наймолодшим родом військ в українській армії.

День українського добровольця встановлено Постановою Верховної Ради України від 17 січня 2017 року № 1822-VII на вшанування мужності та героїзму захисників незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, сприяння подальшому зміцненню патріотичного духу в суспільстві, посиленню суспільної уваги та турботи до учасників добровольчих формувань та на підтримку ініціативи громадськості.

Україна нині переживає найбільше випробування у своїй новітній історії – збройну боротьбу з російським агресором за власну незалежність і територіальну цілісність.

Наші мужні оборонці, які сьогодні гідно дають відсіч ворогові, стоять в одному ряду з цілими поколіннями борців за волю і державну самостійність. Воїни Русі-України, лицарі Костянтина Острозького, козаки Петра Сагайдачного, Богдана Хмельницького, Івана Виговського та Івана Мазепи,

воїни Армії Української Народної Республіки та Галицької армії Західно-Української Народної Республіки, Антигітлерівської коаліції часів Другої світової війни, Української Повстанської Армії мужньо здобували героїчні перемоги й віддавали свої життя за українську землю. Серед добровольчих формувань, котрі гідно долучалися до відсічі ворогу в XX столітті, слід згадати загони Вільного козацтва та Гайдамацький кіш Слобідської України в часи Української революції 1917–1921 років, січовиків Карпатської Січі в 1938–1939 роках, воїнів УПА та партизан у часи Другої світової війни.

Завжди, у найважчі часи нашої історії, знаходилися відважні, які добровільно брали зброю до рук і ставали на захист своєї Батьківщини. Нині добровольцем став увесь Український народ: ті, хто прийшов до центрів комплектування та поповнив ряди Збройних Сил України; ті, хто став до лав територіальної оборони; ті, хто всіляко допомагає захисникам і готовий стати до їхніх лав завтра.

Наша готовність добровільно стати на захист України є вирішальною запорукою нашої перемоги.

Українські добровольці – це символ звитяги, самопожертви та героїзму.

З історії сучасного добровольчого руху

Дата на пошанування українських добровольців – 14 березня – обрана не випадково. Саме в цей день у 2014 році на тренувальну базу в Нових Петрівцях з Майдану Незалежності вирушили перші 500 бійців-добровольців Самооборони Майдану для формування першого добровольчого батальйону. Чоловіки й жінки самоорганізувалися та вирушили на схід України – на захист нашої держави та її суверенітету.

Одна з головних причин формування окремих незалежних батальйонів учасниками Майдану, котрі вирішили боронити державність на фронті, – бажання захищати Україну, залишаючись разом із побратимами, з людьми, що стояли пліч-о-пліч на барикадах або були товаришами з патріотичних рухів.

Навесні того ж року при облдержадміністраціях було розпочато набір до батальйонів територіальної оборони, що формувалися з мешканців-добровольців областей під керівництвом Міністерства оборони України. Одночасно створювалися добровольчі формування Національної гвардії України і патрульної служби поліції особливого призначення під

керівництвом Міністерства внутрішніх справ. Окремо добровольці формували незалежні від державних силових структур добровольчі батальйони, які стали щитом на захисті України на початку російської збройної агресії.

Тоді, у 2014 році, добровольчі батальйони дали змогу провести мобілізацію, відтак по суті врятували Українську державність від загибелі.

Під час збройної агресії РФ на сході України добровольчі формування брали участь в оборонних і наступальних операціях. Так, в обороні Донецького аеропорту поряд із спецпризначенцями 3-го окремого полку, бійцями 79-ї, 80-ї, 81-ї, 95-ї окремих аеромобільних, 93-ї та 72-ї окремих механізованих бригад, 1-ї окремої танкової бригади, 57-ї окремої мотопіхотної бригади, 91-го окремого полку, 90-го окремого аеромобільного та 74-го окремого розвідувального батальйонів, бійцями полку “Дніпро-1”, брали участь і бійці Добровольчого українського корпусу (ДУК), батальйону ОУН та інші.

Загалом у боях 2014–2015 років російсько-української війни на сході України брали участь майже 40 добровольчих батальйонів. Вони були

першими, хто став на захист держави в умовах збройної агресії. Переважна більшість із них згодом перетворилася на військові частини силових структур.

A woman with short blonde hair, wearing a green military jacket and a patterned scarf, looking off to the side. The background is a green and black camouflage pattern.

14 БЕРЕЗНЯ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ДОБРОВОЛЬЦЯ

"До війни в мене не було друзів з Донеччини. В мене було до них таке... упереджене ставлення. На війні зустріла безліч місцевих, що пішли добровольцями, зрозуміла, як багато з них пішли воювати саме за Україну, усвідомила, що вони дуже круті. Що їм важко, як нікому, бо частина з них — ті, хто з окупованої території не можуть приїхати додому, що вони ще довго батьків не побачать... Вони неймовірні. І їх багато воювало..."

ВАЛЕРІЯ БУРЛАКОВА
ГРАНАТОМЕТНИЦЯ У "КАРПАТСЬКІЙ СІЧІ"

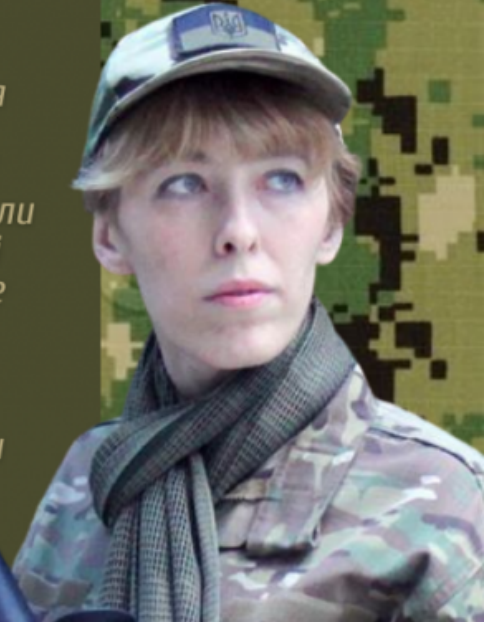
Новий виток розвитку добровольчому руху надав Закон України “Про основи національного спротиву”, що був ухвалений 16 липня 2021 року. Відповідно до цього Закону добровольче формування територіальної громади – це воєнізований підрозділ, сформований на добровільній основі з громадян України, які проживають у межах території відповідної територіальної громади, який призначений для участі у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони в межах території відповідної територіальної громади.

14 БЕРЕЗНЯ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ДОБРОВОЛЬЦЯ

"Жодних докорів сумління через вражені цілі не відчуваю — не я це почала, мене змусили взяти до рук гвинтівку ті, хто намагається знищити мою державу. Навіть оті троє вбитих за ніч бойовиків (до речі, вони з Росії були) — не я ж до них лізла в окоп, а вони лізли в мій, щоб нас убити. Тож я лише захищала і захищалась. Я не вірю, що цей конфлікт буде розв'язаний мирним чи дипломатичним шляхом. Була б за мирний шлях, але, як на мене, це нереально. Тож залишається лише силовий. В усі часи священники благословляли воїнів захищати свою землю".

ОЛЕНА БІЛОЗЕРСЬКА

СНАЙПЕР У СКЛАДІ ДУК "ПРАВИЙ СЕКТОР" ТА УДА

Після того, як Кабінет Міністрів України постановою від 29 грудня 2021 року № 1449 затвердив Положення про добровольчі формування територіальних громад, в Україні почали створюватися перші добровольчі об'єднання для територіальної оборони. Розгорнулася ціла мережа таких формувань. Їхня діяльність здійснюється під безпосереднім керівництвом і контролем командира військової частини Сил територіальної оборони Збройних Сил України за територіальним принципом.

24 лютого 2022 року Росія розпочала широкомасштабне військове вторгнення на територію України. Країна-агресор із перших днів завдає ударів по цивільному населенню та інфраструктурі.

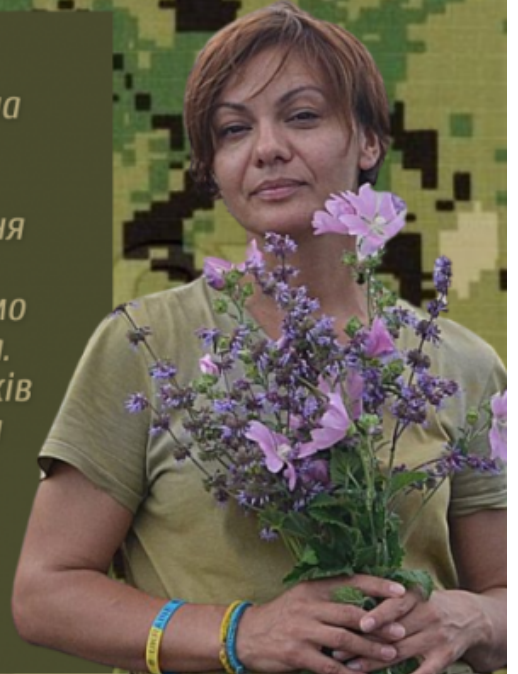
Відповіддю на вторгнення став, зокрема, масштабний добровольчий рух. З перших годин вторгнення сотні тисяч українців добровільно стали на захист Батьківщини, вступаючи до лав Збройних Сил України та територіальної оборони. Десятки тисяч для цього повернулися з-за кордону. Серед тих, хто добровільно взяв у руки зброю, — відомі спортсмени, зірки, люди різних професій.

14 БЕРЕЗНЯ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ДОБРОВОЛЬЦЯ

"Відверто кажучи, війна — це найяскравіша сторінка мого життя. Вона трагічна і світла водночас. Трагічна тим, що це біль, кров, втрати. Але це і велике надбання, це такий еволюційний момент творення і становлення нашої нації, який ми мусимо пройти. На ґрунті втрат ми вирощуємо надії, вирощуємо нове, те, без чого не може відбутися Україна. Я роблю це для своєї доньки, я хочу, щоб онуків вона мені народила в країні, яка називається Україна".

ІРИНА ЦВІЛА

ДОБРОВОЛЕЦЬ У БАТАЛЬЙОН «СІЧ»
(ЗАГИНУЛА 25.02.2022 РОКУ В БОЮ ПІД КИЄВОМ)

До українських добровольців, які зголосилися захищати свою державу, доєдналися іноземці. Українська держава закликала їх спільно боротися за мир і демократію у Європі та всьому світі.

Указом Президента від 28 лютого 2022 року № 82 з 1 березня 2022 року запроваджено безвізовий режим в'їзду в Україну для громадян іноземних держав, які бажають вступити до Інтернаціонального легіону оборони України, крім громадян держави-агресора. В Україну продовжують прибувати добровольці з різних країн світу, щоб стати на захист територіальної цілісності нашої країни. Зголосилися допомогти колишні військовослужбовці з Польщі, Швеції, Данії, Німеччини, Фінляндії, Великої Британії, США, Латвії, Литви, Японії, Нідерландів, Сирії, Лаоса, Індонезії і багатьох інших країн.